

SATĪRAS UN HUMORA ŽURNĀLS
IZNĀK KOPŠ 1957. GADA
DIVAS REIZES MĒNESI

LKP CK izdevniecība,
Rīga, 1988.

DADZIS

1988 N.

22

Skenējis Jānis Vilmiņš
scavenger@inbox.lv
Rīga - 2010

— Runā, ka to vajadzētu atcelt vai nomainīt.
— Svētumu?!

ED 88

SKAISTĀ LIEPĀJA

Ja cienijamais lasītājs domā, ka šo būdu jāuc nost, tad viņš dziļi maldās. Bildē ir redzams otrreizējo izejvielu sagādes kantoris Nr. 2, kas atrodas Jelgavas un Turgus ielas stūrī.

J. Juzupa foto

KO SPĒJ KOMPETENTAS IESTĀDES?

«Pēc Rīgas pilsētas izpildkomitejas tehniskās inventarizācijas plāna mans dzīvoklis sastāv no divām istabām, diviem gaiteniem, virtuves, pieliekamā un tualetes. Dažus gadus atpakaļ mūsu mājā bija kapitālremonts. Tad sākās manas nedienas. Kapitālremonta laikā pagalmā likvideja kopējo tualeti. 96. dzīvokļu ekspluatācijas rajona priekšnieks lūdza atļauju pagaidām izmantot mana dzīvokļa tualeti 2. dzīvokļa īrniekiem.

Ir pagājuši vairāki gadi. Tagad mans dzīvoklis kļuvis par iebraucamo vietu, bet tualete par atkritumu izgāztuvi un smēķētavu. To nevarēju izturēt, tāpēc nomainīju atslēgu. Kaimiņi durvis uzlauza, bet man paskaidroja, ka 96. dzīvokļu ekspluatācijas rajona darbinieki devuši izziņu, kurā teikts, ka viņi drīkst vēl joprojām lietot mana dzīvokļa tualeti.

Sā gada 7. aprīlī griezos ar protesta vēstuli Ļeņina rajona izpildkomitejā. Lūk, kādas atbildes saņēmu. «Jautājums par atsevišķas tualetes ierīkošanu var tikt izskatīts Ļeņina rajona starpresoru komisijas sēdē.

Ļeņina rajona izpildkomitejas dzīvokļu saimniecības ražošanas pārvaldes galvenais inženieris J. Ankravs»

«Uz Jūsu pieprasījumu paskaidrojam: lai varētu izskatīt Jūsu iesniegumu par atsevišķas tualetes ierīkošanu, Jums Ļeņina rajona izpildkomitejas starpresoru komisijai jāiesniedz šādi dokumenti: pieaugušo ģimenes locekļu parakstīts iesniegums, ko apliecinājuši dzīvokļu ekspluatācijas rajona darbinieki, dzīvokļu ekspluatācijas rajona darbinieku pozitīva rezolūcija šajā jautājumā, izziņa pēc formas Ž-22, dzīvokļa plāns, kas pasūtīts tehniskās inventarizācijas birojā. Vienlaicīgi darām Jums zināmu, ka otrā dzīvokļa īrnieki ir atteikušies no tualetes ierīkošanas viņu dzīvoklī.»

Es ļoti atvainojos, kāda man daļa, grib vai negrib otrā dzīvokļa īrnieki savā dzīvoklī tualeti! Es gribu dzīvot normālos apstākļos. Nevis iebraucamajā vietā, kur sveši cilvēki manā dzīvoklī jūtas kā mājās.

S. Habarovs, Rīgā, M. Altonavas 2—3.»

S. Habarova vēlēšanās bija cilvēcīga un saprotama. Tāpēc redakcija lūdza Rīgas pilsētas izpildkomitejai, lai tā kā ziņošanas un kompetentāka palīdz neskaidrās lietas saprast Ļeņina rajona izpildkomitejai.

Ar dziļu nožēlu vajadzēja atzīt, ka arī Rīgas pilsētas izpildkomitejas dzīvokļu pārvaldē neviens nebija pārcenties iedziļināties S. Habarova lūgumā. Saņēmām šādu atbildi:

«Tā kā Jūsu gadījumā ir tehniska iespēja izbūvēt tualeti dzīvoklī, Jums jāgriežas Ļeņina rajona dzīvokļu saimniecības ražošanas pārvaldes starpresoru komisijā ar lūgumu veikt šos darbus uz dzīvokļu saimniecības ražošanas pārvaldes rēķina, jo esat vientuļš pensionārs.

Rīgas pilsētas dzīvokļu pārvaldes priekšnieka vietnieka v. i. A. Šlosbergs»

Visbeidzot saņēmām vēl vienu S. Habarova vēstuli.

«Otrā dzīvokļa īrnieki vēl joprojām izmanto mana dzīvokļa tualeti. Pret to es kategoriski iebilstu. Un paziņoju, ka otra tualete manā dzīvoklī nav vajadzīga. Pilnīgi pietiek ar vienu. Vai tiešām kompetentas iestādes raksta atbildes, nemaz neiedziļinājušās katrā konkrētajā gadījumā?»

Vai kompetentas iestādes varbūt tomēr ir spējīgas iedziļināties konkrētos gadījumos? Lūk, to ļoti gribētos zināt!

Vēstulu daļa

JA NAV NEKĀ SVARĪGĀKA

Pilsoni A. Krūmai pieder viena mājas daļa Saulkrastos, Lašu ielā 13, un 610 kvadrātmetri zemes pie tās.

Pilsoni H. Vanagai pieder otra mājas daļa Saulkrastos, Lašu ielā 13, un 590 kvadrātmetri zemes pie tās.

Pilsons A. Krūma ceļam paredzētajā vietā iestādījis augļu kokus.

Pilsoni H. Vanagai nepieciešams iebraucamais ceļš, bet to ierīkot nevar, jo traucē A. Krūmas augļu koki.

A. Krūma piedāvāja H. Vanagai kompromisa variantu. H. Vanaga to nepieņēma. H. Vanaga piedāvāja A. Krūmai kompromisa variantu. Savukārt A. Krūma to nepieņēma.

Tā A. Krūmas un H. Vanagas starpā izcēlās strīds, kas sākumā pārgāja nopietnā konfliktā, bet vēlāk naidā. Sākās sūdzību rakstīšana. Atšķetināt samezgloto lietu palīgā tika aicināti atbildīgi darbinieki un ietekmīgas iestādes. Gan Rīgas rajona izpildkomiteja un tās darbinieki, gan Saulkrastu ciemata izpildkomiteja un tās darbinieki, gan Rīgas rajona dzīvokļu un komunālā daļa un tās darbinieki, gan žurnāls «Dadzis» un tā darbinieki. Viena pilsona otru iesūdzēja Rīgas rajona tautas tiesā. Vēlāk viņu lieta nonāca Augstākajā tiesā.

Lūk, daži izraksti no atbildēm, ko saņēmusi žurnāla «Dadzis» redakcija.

1987. gada oktobris

«Pēdējā laikā starp A. Krūmu, mājas līdzīpašnieci H. Vanagu un H. Vanagas pilnvaroto P. Kudiņu radušās strīda attiecības. Viņu lieta par mājīpašumu tiek izskatīta Rīgas rajona tautas tiesā. Saulkrastu ciemata izpildkomitejas priekšsēdētāja N. Manzurova»

1988. gada augusts.

«Izskatījusi pils. A. Krūmas iesniegumu par nesaskaņām ar mājas ideālās daļas īpašnieci H. Vanagu, Rīgas rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja paskaidro, ka pēdējā laikā starp mājas līdzīpašniecēm A. Krūmu, H. Vanagu un H. Vanagas pilnvaroto P. Kudiņu izveidojušās ļoti neveselīgas strīda attiecības.

Ar A. Krūmu, H. Vanagu un viņas pilnvaroto P. Kudiņu notikušas vairākkārtējas pārrunas, taču savstarpēja vienošanās nav panākta un abas puses raksta savstarpējas sūdzības un paskaidro, ka viena otrai nepieķāpsies.

Izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks S. Semjonovs»

Varētu jau, protams, saprast tos, kas izlasījuši nospriedts: — Divas sievas saplēsušās. Nu, lai jau plēšas, ja citādi nevar! Vai par to būtu vērts rakstīt?

Varbūt arī nebūtu vērts, ja vien šādi principiāli strīdi, kam pievērsta sabiedrības uzmanība, nebūtu ļoti derīgi visiem ciema padomju, izpildkomiteju, tiesu un redakciju darbiniekiem. Tikai pateicoties šādiem principiāliem strīdniekiem, visi pieminētie darbinieki ir spiesti nopietni strādāt — noskaidrot, pārbaudīt, izskatīt, atbildēt.

Ja nebūtu šādu strīdu, visi izpildkomiteju, tiesu un redakciju darbinieki jau sen būtu palaidušies slinkumā!

Un to nekādi nedrīkst pieļaut!

A. NITA

— AK KUNGS! ATKAL KĀDS ENERĢĒTIKAS RESORS ...

E. RUSMANIS

REDAKTORU SLEJA

DEKIS UN PLIKAIS

To nu neviens nevar pārmet, ka satīriķi likumdevējiem būtu uzmākušies ar aforismiem vai sakāmvardiem. Kas nav, tas nav! Bet, kā mēdz teikt, mainās laiki un mainās tikumi. Tieši tāpēc es nekādi vairs nevaru nociesties neatgādinājis tiem biedriem, kurus drīz mēs ievēlēsim Tautas deputātu kongresā, visnotaļ gudru sakāmvardu.

Lai saprastu, kāpēc esmu tik uzmācīgs, atcerēsimies pirms gadiem piecpadsmit pieņemto lēmumu par Tēvijas kara dalībnieku dzīves apstākļu uzlabošanu. Gods kam gods, toreiz neviens nelēca kājās un nebrēca: «Nedodiet viņiem dzīvokļus! Nedodiet!» Tie, kas iznākuši dzīvi no kara elles, simtkārt ir pelnījuši tikt laukā arī no komunālo dzīvokļu paradīzes, no pārapdzīvotām istabēm vai aukstiem bēniņiem. Tātad visi bija un vēl tagad ir vienprātīgi, ka veterāniem dzīves apstākļi ir jāuzlabo. Un tos arī uzlaboja.

Bet kā? Vai tika attiecīgi palielinātas celtniecības organizāciju jaudas, vai sāka ražot vairāk būvmateriālu? Nē. Tiem, kam bija tā laime stāvēt rindā jau gadu desmitiem, lai palīdzētu, pateica: «Pagaidiet, mīļie! Kad Tēvijas kara dalībnieki dzīvokļus būs saņēmuši, gan jau kādreiz pienāks arī jūsu rindiņa!» Ak vai, šī rindiņa nāca neticami gausi, jo pamazām radās arvien vairāk un vairāk gudru lēmumu, kas noteica, ka tam un tam, tiem un tiem dzīvokļu saņemšanā ir priekšrocības. Un arī pret šiem gudrajiem lēmumiem principā nekādu iebildumu nevarēja būt. Sacīsim, atbrauc uz Rīgu demobilizēts virsnieks un saka: «Labdien! Lūdzu, triju mēnešu laikā piešķiriet man apdzīvojamo platību!» To pašu saka republikai ārkārtīgi vajadzīgie speciālisti, kam piešķir dzīvokļus apbrīnojami ātri — žip, žip, un dzīvoklis rokā! Nu, un vjetnamieši? Nē, vjetnamieši nav ieradusies Latvijā, lai papildinātu kuplo migrantu pulku, viņi ir atbraukuši mācīties amatu. Ja viņiem jau laikus būtu uzcelti dzīvokļi, diez vai kādam rastos iebildumi. Lūdzu, lai brauc, lai mācās, latvieši ir viesmīlīga tauta! Taču nekādi dzīvokļi ne atvaļinātiem virsniekiem, ne speciālistiem, ne vjetnamiešiem iepriekš uzcelti netika, tāpēc tām ģimenēm, kas bija cerējušas pēc bezgala gariem gaidīšanas gadiem beidzot tikt pie sava kaktiņa, nācās smagi vilties un atkal gaidīt, gaidīt, gaidīt...

Lai nu būtu kā būdams, bet sekas gudrajiem lēmumiem par priekšrocībām dzīvokļu saņemšanā ir skaidri redzamas. Vismaz es no sava redakcijas septiņpadsmitā stāva loga tās redzu pilnīgi skaidri. Saulainās dienās man paveras brīnišķīga panorāma, visa Rīga kā uz delnas — centrs, tālāk namu jūra un vēl tālāk jaunie mikrorajoni.

Mikrorajoni... Daudzi, pat ļoti daudzi rīdzinieki tos sauc drusku citādi, par migrorajoniem, jo tur lielum lielais iedzīvotāju vairums ir iebrāucēji, kam sakarā ar minētajiem un vēl daudziem citiem gudriem lēmumiem dzīvokļu saņemšanā bijusi priekšrocība. Biedri, kas pieņēma gudros lēmumus, droši vien nebija paredzējuši, ka tieši šīs priekšrocības iedzīs platu ķēli starp Latvijas tautām. Tik platu, ka to nevar aizsegt ar trafaretiem plakātiem par tautu draudzību, vienotību, saliedētību un citām bezgala cēlām īpašībām, jo sociāla netaisnība ir īlens, kas butaforijām duras cauri. Un tāpēc, saņemis visu savu satīriķa dūšu, es uzdrošinos nākamajiem likumdevējiem atgādināt tautas gudrību, ko līdzšinējie likumdevēji nezin kāpēc bija aizmirsuši: «Vairākus gulētājus ar vienu deķi apsegt nevar — velc, uz kuru pusi gribi, kāds allaž būs un paliks plīks.» Bet palikt plīkam savā dzimtajā zemē nevienam negribas, tas, cerams, visiem ir saprotams, tai skaitā arī nākamajiem Tautas deputātu kongresa likumdevējiem.

Ar šo saulaino atziņu tad arī gribu beigt.

Andrijs Bīte

KLEKSĪŠI

«Filmā varonis iet bojā, bet skatītāju sirdīs iemīļotais aktieris dzīvo vēl ilgi.»

«Velniņi simbolizē augošo kapitālismu, kam ir svešas pārējo lasītāju jūtas.»

«Grīntāls ir zvejnieku pulciņa dvēsele, kas paliek uz ledus gabala.»

«Cibiņš aukstumā nosalst, lai gan Poruks viņu tēlo ar siltām jūtām.»

«Varonis atbrīvo ķēniņu no pūķa un meitas.»

«Folklorā baltais vīriņš simbolizē labos spēkus, bet dzīvē tāda mistika, protams, nepastāv.»

«Sūnu ciema zēnu tumsonība slēpjas tajā apstākļi, ka viņi Laimes lāci meklē tātumā, nevis pašu mājās.»

«Strādnieki solīja, ka gurķu valsts plānu izpildīs godam.»

«Dzejnieks plaši izmanto saules simboliku, jo tajā laikā vēl nav izgudrota elektrība.»

«Cietumā rakstnieks beidzot sacer savas labākās lugas, jo tur viņš var netraucēti strādāt.»

«Kakītiš neatribjas saviem pāridarītājiem, jo nav pienācīgi apguvis kritizētāja realisma taisnīgās prasības.»

«Alja ir Jaunsudrabiņa daiļrades lāsts, ko Jānis nespēj nokratīt.»

«Oši visu mūžu dzenas pēc zemes, ko Upīts labi parāda, bet nedod.»

«Sports cilvēkā attīsta tieksmes, kādas kapitālisms nemūžam nespēj sniegt.»

No skolēnu sacerējumiem norakstījis
ALNIS AUZIŅŠ

UZTRAUKUMS NEVIETĀ

Kolhoza «Leņina ceļš» speciālisti vēl nekad nebija redzējuši savu galveno zootehniķi Anitu Gūtmani tik satrauktu. Vēl pāris minūtes atpakaļ, kad kantorī ieskanējās telefons, viņa bija pats miera iemiesojums. Taču atlika tikai viņai pacelt klausuli un daži steigā sadzirdētie vārdi Anitu pārvērtā līdz nepazīšanai. Ar kļedzienu «Govis atkal runkuļos!» viņa pa galvu, pa kaklu metās no kantora laukā...

— Lūk, īstas padomju zootehniķes iedvesmojošais tēls! — droši vien, līdz sirds dziļumiem savijnots, iesauksies lasītājs, izlasījis šī nelielā rakstiņa sākumu. — Tā jārupējās par tautas mantu!

Diemžēl esam spiesti sarūgtināt lasītājus. Ir ziņas, ka šī gada vasarā un rudenī tieši Limbažu rajona kolhoza «Leņina ceļš» vadošie speciālisti par sabiedrisko mantu nemaz nav rūpējušies. Ir vairākkārt manīts, ka «Ceriņu» liellopu fermas govīs iesiro vai nu kolhoza rudzos, vai sakņu laukā. Bet, kad ciema iedzīvotāji par to uztraukušies ziņo uz kantorī, speciālisti šo vēsti uzņem ar vēsu prātu un neapmierināti, ka traucē viņu mieru, atbild:

— Ko jūs uztraucaties! Govis ir kolhoza, rudzi un saknes tāpat pieder kolhozam!

Nu, bet ja atgriezīties pie rakstiņa sākumā minētā gadījuma, tad jāpaskaidro — kolhoza galvenā zootehniķe Anita Gūtmane droši vien bija uztraukusies tāpēc, ka viņu traucē, un nevis tāpēc, ka govīs ieklīdušas runkuļu laukā...

J. JUZEFS

U. MEZAVILKS

STARP CITU

Būs vēdzirnavas — donkihوتي atradīsies.

Iesākumā bija vārds, pēc tam — instrukcija.

Dzīves skolā uz otru gadu neatstāj.

LEONS OZOLS

Nevar nopirkt to, ko gribi? Nu, bet pārējais taču ir!

Pirkums reti tiek ievīstīts papīrā, smagākā par pirkumu.

ANDRIS BRIEDIS

— VIŅŠ IR TIK ĻOTI IZLEPIS, KA PAT PASTNIEKS TAM VAIRS NESMEK!

G. BĒRZIŅŠ

L. BULIKINA

A. LIEPINS

I. MELGAILIS

J. BRINKIS

— VIŅŠ TEICA, MUMS NEKAS NEESOT DĀRGS!
— PAREIZI, VAJADZĒS TOS LIELOS LAIST PAR DESMIT!

G. VĪNDEDZIS

KĀ IZNĪDĒT AUTOAMATIERI?

Jā, kā tad viņu patiešām iznīdēt? Par to, ka lietas būtība izsakāma taisni tā, nevajadzētu šaubīties. Tā vien liekas — ja tas laiks, kurš iztērēts dažādu izsmalcinātu šķēršļu radīšanai autoamatiera ceļā, būtu veltīts kādas rūpniecības nozares attīstībai, mēs būtu izrāvušies citiem priekšā tālālu.

Nu, pamēģiniet saskaitīt tos papēmienu, ar kuriem celtas augšā vieglo automašīnu cenas! Bet autoamatieris pakasa pauri, sajož siksnu, pieķer vēl klāt ceturto vai piekto darbu, lai tikai dabūtu uz kakla to krustu, ko lepmi sauc par limuzīnu. Kadreiz esot staigājuši apkārt mocekļi, nēsādami līdzī smagas dzelzs važas, tadā veidā cerēdami iekarot debesu valstību. Autoamatieris ir pārliecināts ateists. Dievu nepiesauc nekad. Drīzāk jau velnu. Jo tās lietas, kuras risinās ap auto rezerves daļām un apkāpnes stacijām, var tikai melnā elles dziļumā izdomāt. Un autoamatieris gatavs bez vārda runas pārdot nelabajam dvēseli un visu pārējo, ja vien par pieņemamu cenu preti dabūjams kāds gultnis, drošinātājs vai spuldzīte.

Ja runā godīgi, visus autoamatierus būtu pamatīgi jāapseko psihiatram. Vai tas ir normāls cilvēks, kurš iegādājas ļoti dārgu mantu, labi apzinādamies, ka jebkurā brīdī to var nozagt un ka viņu pašu par vainīgu tajā lieta uzskatīs gan milicija, gan apdrošināšanas iestādes? Vai tāds, kuram visi mājās, piekritīs, ka garāžu būvei pilsētās iedala vietas, kur gaišā dienas laikā bez papildu dekorācijām var uzņemt kriminālfilmās? Turklāt no mājas līdz garāžai stundu ko braukt. Bet autoamatieris vēl saka par to paldies un priecājas kā jūcis, ka līdz sava limuzīna mājvietai, kuras izmaksas droši sit pāri miljonāra villai Nicā, var laisties peldus vai rāpus.

Visbeidzot autoamatierim atņem uz kādu laiku benzīnu. Bet viņš brauc! Droši vien tā ir 21. gadsimta degviela. Žēl, ka neviens nav iedziļinājies autoamatieru izgudrojumos. Tad atklātos, ka daudzi ar tehniku ikdienā nesaistīti cilvēki bez kādas speciālas izglītības ik vakarus savā virtuvē no metāla gabaliņiem un skrūvītēm uz ķieģeļa puses ar divām naglām un āmuru meistaro mantas, kuru ražošanai nepieciešamo tehniku ar autolietām saistītās nozares plāno iepirkt ārzemēs, kad atradīsies valūta.

Jūs jau sapratāt, ka autoamatieri iznīdēt ir šausmīgi grūti. Bet katra sarežģīta problē-

ma mēdz radīt sportisku interesi, un tai pievēršas arvien plašāks cilvēku loks, meklējot jaunās iespējas. Tādas ir pavērušās Rīgā, iekārtojot apmaksātu autostāvvietu, kura pēc dokumentiem atrodas Lielvārdes—Dzelzavas ielā. Saņemis atļauju novietot tur savu mašīnu, naivais amatieris lec no priekiem gaisā. Sameklējis norādīto adresi, kļūst domīgs, jo šo vietu par ielu var dēvēt tikai stipri nosacīti. Prāvais ceļa gabals no 17. trolejbusa galapunkta gan asfaltēts, taču bez ietves. Nu, autoamatieris jau pieradis būt niecīgāks par putekli un zemāks par zāli — viņš var kājot arī pa grāvi. Bet gan jau ziema izdzis putniņu uz pašaurā braucamā ceļa, kas nav apgaismots, taču paredzēts ļoti intensīvai transporta kustībai. Tiesa, stāv atrauma ierobežojuma zīme — 40. Bet ļoti gribētos vienreiz redzēt kādu mašīnu — arī autoinspekcijas! — kura šo brīdinājumu ņem par pilnu...

Un tā autoamatieris saprot, ka pirms došanās uz stāvvietu sirsnīgi jāatvadās no visiem ģimenes locekļiem. Jo var gadīties, ka ilgi nevarēs tikties... Dažs tālredzīgāks ir pat nokārtojis mantojuma lietas. Autoamatieris no paaudzēs paaudzē pārņemto apziņu, ka viņam nav nekādu tiesību, ka viņš ir ar kāju paspešams. Tikai uz vienu uzmanības apliecinājumu viņš var cerēt: kad minētajā posmā notiks TAS, kārtējā autoinspekcijas apskatā tiks minēts cietušā vai bojā gājušā vārds, kaut arī dažreiz tikai ar vienu burtu apzīmēts. Protams, viņš var naivi cerēt, ka, likdams uz spēles veselību un pat dzīvību šīs stāvvietas tuvumā, kādai amatpersonai tiks izdarīt kaut vai nelielus secinājumus savā labā. Diemžēl tie var būt arī šādi: pats vainīgs, ko lida uz ielas!

Jā, var, protams, cerēt, ka ar minētās stāvvietas palīdzību kāda daļa autoamatieru tiks iznīdēta. Taču nelolosim ilūzijas! Šī tauta ir neiedomājami dzīvīga. Nesen tumšā vakara stundā redzēju viru, kas nīpri soļoja pa neapgaismoto ceļu līdz stāvvietai, uzkāris priekšā un aizmugurē ieslēgtus kabatas lukturišus. Ja finansisti un autoinspektori būs pietiekami izdomas bagāti, viņi atradīs iespēju par šiem gaismekļiem iekasēt jaunu nodokli vai uzlikt sodu. Jo nedrīkst taču pieļaut, ka autoamatieris paceļ galvu, vai ne?

MĒRIJA MUŠA,
autoamatiere

Patlaban nācis modē tāds dikti īpatnējs darba dalīšanas stils. Vieni ar sirds asinīm raksta un drukā kritiskus materiālus, otri rūpīgi pārbauda rakstā minēto, atzīst, ka fakti visumā atbilst patiesībai, un ziņo par novēršanu un uzlabošanu. Bet trešie, par kuriem bija runa, tikmēr mierīgā garā turpina savu darbību.

It kā nekas nebūtu rakstīts un nekas nebūtu atbildēts.

Rudens gadatirgos republikas rajonos varēja aplūkot un nopirkt visu, ko sirds kāro. Gan gaumīgus kooperatoru izstrādājumus, gan mazāk gaumīgus individuālo ražotāju darba augļus, gan arī, lai cik tas būtu skumji, simprocentīgu bezgaumību.

Ogres gadatirgū maķenīt ierēbīšis jauneklis visiem un katram piedāvāja melnbaltajā tehnikā veidotus fotoplaķātus un fotokalendāriņš ar visnotaļ trūcīgi gērbtu importa skaistuļu attēliem. Katram mēnesim cita pikanta skaistule, kas lepnī izrādīja savus apalumus.

— Rubli! — pārdevējs teica. Vīri spēka gados skatījās un vīpsnāja. Tantiņas šausminājās: — Vai, mīļā! Tā atklātība tagad jau skārusi arī apgērību! Jo plikāk, jo atklātāk...

Pusaudži žņaudzīja rokās rubli un pērka. Jo rublis šodien vairs nav nauda. Bet aplūkot bildītē tās miesas daļas, kas redzētas tikai mazbērna vecumā — tas zēnam, kurš pielīmējis pie apakšlūpas savā dzīvē pirmo cigareti, ir kaifs!

Jādomā, uzņēmīgajam jauneklim bija vai nu patents, vai reģistrācijas apliecība, vai pilsoņi bez patenta vai apliecības tik ilgi netraucēti nevarētu tirgot. To noskaidrot nebija iespējams. Taču acīmredzot attiecīgajā dokumentā bija minēts, ka attiecīgā finansu nodaļa Tādam un Tādam atļāvuši izgatavot un realizēt fotoprodukciju. Protams, neatšifrējot šīs produkcijas formu un saturu.

Iepriekšminētais jauneklis nebūt nav vieninieks. Viņa gara radnieki tunelī pie Centrāltirgus pārdeva pārfotografētus pašdarinātus sapņu tulkus, horoskopus, fotoplaķātus ar slavenā Rembo attēliem. Bet Valmieras veikalā «Amatnieks» par trīspadsmit rubļiem piecdesmit kapeikām gabalā varēja iegādāties lietiskās mākslas izstrādājumus. Izstrādājums attēloja nenoteiktas vis-

pārinātas tautības pilsoni, kas vienā mierā čurā uz estētiku un labu gaumi.

Acīmredzot arī šis pilsonis veikala plauktos izdarījis ciešā saskaņā ar finansu nodaļu izsniegtajām reģistrācijas apliecībām. Jo viņam aizmugurē plauktā stāvēja vēl krietns pūlītis tādu pašu lietiskās mākslas paraugu.

— Bet prese, tai skaitā arī «Dadzis», taču neatstāja akmeni uz akmens no šādiem mākslas paraugiem! — var iesaukties zinoši cilvēki.

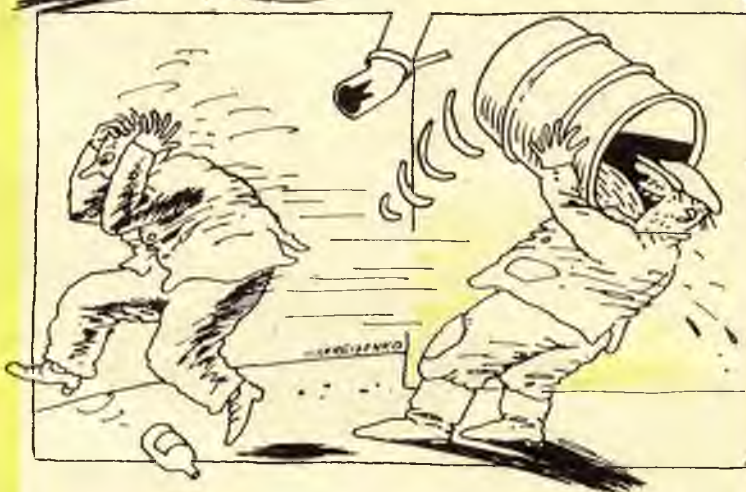
Zinošiem cilvēkiem taisnība! «Dadzis» rakstīja par tīrāzēto bezgaumību, kad individuālie ražotāji netraucēti štancē gan ģipša figūriņas, gan porcelāna suņus, gan spilgti zilus miera baložus gandrīz vai dabiskā lielumā. Bijusi Kultūras ministrija paziņojusi, ka fakti atbilst patiesībai, ka vienprātīgā pacilātībā kopīgi ar Finansu ministriju pieņemti lēmumi par jebkuras uz mākslinieciskumu pretendējošas produkcijas apstiprināšanu attiecīgās mākslas padomes. Tapa darīts zināms, ka šīs padomes ļoti rūpīgi un vispusīgi aplūkos katru šādu darinājumu, izvērtēs ražojuma plusus un minusus. Pēc tam padome teiks vai nu kategorisku «Pē!», vai arī tikpat kategoriski atzīs, ka izstrādājums laižams pasaulē plašu tautas masu acu priecēšanai.

Diemžēl ir teorija un ir prakse. Un ne jau vienmēr tās iet rokrokā. Nereti gadās tā, ka teorija pat nezina, ko prakse dara. Vislabāk to var redzēt kaut vai veikalos, kur pārdod individuālo ražotāju produkciju. Ģipša maskas, izkrāsotas jūras laupītāju galvas, dažnedažādi bareljefi joprojām atrod savu vietu šo veikalu plauktos.

Un tad Rīgas pilsētas Kultūras pārvaldes darbinieces ienesa gaismu dziļajā neizpratnes tumsā.

— Mēs kategoriski esam pret ģipša briesmoniņiem un bezgaumību vispār! — darbinieces teica. — Šai sakarā mēs visām izpildkomitejām darījām zināmu, ka produkciju, kam nav mākslinieciskas vērtības, pie mums vispār labāk lai nenēs. Jo mūsu pienākums neietilpst sniegt atļaujas bezgaumības tirāžēšanai.

Kultūras pārvaldes nostāja ir skaidra. Vārdi ir pateikti. Taču ikvienu vārdu atkarībā no personiskajām vēlmēm var gan saprast,

T. SERGIJENKO

gan pāprast. Izpildkomiteju darbinieki, kas nodarbojas ar atļauju izsniegšanu individuālā darba darītājiem, atrada par labāku pāprast.

— Tātad ģipša izstrādājumus jūs neapstiprināsiet! — viņi vaicāja.

— Pilnīgi izslēgts! — Kultūras pārvaldes darbinieki atbildēja.

Un tad izpildkomitejas saprata, ka ģipša izstrādājumus, importa skaistules un urinējošos pilsoņus var pielīdzināt virtuves ķebļu izgatavošanai. Jo tiem mākslinieciskās padomes piekrišana nav nepieciešama. Un līdz ar to tiek nolemts:

«Pilsoņim Tādam un Tādam atļaut izgatavot...»

Un tā nu virtuves ķebļi tiek pielīdzināti bezgaumībai, izspraukusies pa šauru spraudziņu cauri ierobežojumu aizsprostiem, turpina savu uzvaras gājieni. Dodama reālu ieguldījumu rajona budžetā un individuālo ražotāju naudas makos. Jo naudu var aprēķināt rubļos. Bet kā aprēķināt estētiskās gaumes audzināšanai nodarīto ļaunumu? Ģipšos! Vai virtuves ķebļos!

Diemžēl tādas mērvienības pagaidām nav.

A. BRĀLĪTIS

EINĀRS LORENCIS

NAGLA

DOKUMENTĀLĀ PROZA

No sūdzības.

... Ar sašutumu nosūtām šo baltmaizes klaipiņu par 22 kap. ar tajā ieceptu naglu (!) ...

No atbildes.

... Jūsu izklāstītie fakti daļēji apstiprinājušies. Sūdzībā minētā baltmaize tiešām maksā 22 kap.

No vēstules.

... Jūsu atbilde mūs satrieca! Esam pārsteigti un brīnāmies ...

No atbildes.

... Mēs arī brīnāmies. Līdz šim par ieceptiem auskariem, zeķēm, smēķiem u. c. priekšmetiem cepšanas kolektīvs sūdzības nav saņēmis. Kvarāla plānu brigāde pirmindniece izpildīja par 151%.

No vēstules.

... Jūsu kārtējā atbilde ir tipisks atrakstīšanās piemērs! Kāpēc jūs izvairāties runāt par naglu! ...

No atbildes.

Kompetenta komisija iepazīnās ar Jūsu vēstuli un nāca pie slēdziena, ka starpgadījums radies pircēja vainas dēļ izstrādājuma nepareizas ekspluatācijas rezultātā.

VIKTORS SOLOVJOVS

GUDRĪBA

Kalns ar kalnu nesatiekas, cilvēks ar cilvēku — katrā ziņā. Tā apgalvo tautas gudrība.

Daudzkārt esmu to dzirdējis un no savas pieredzes zinu — tautas balss ir dieva balss. Pareizi sacīts!

Tak kalnam ar kalnu satikties nav sevišķas nepieciešamības. Bet vienu cilvēku, par spīti tautas sakām-vārdam, es nekādi nevaru sastapt, liktenis mums sastapties nav lēmis.

Kad šis cilvēks ienāk pie manis — neesmu mājās, kad es pie viņa piekāpu — viņš ir komandējumā. Ejam pa vienām un tām pašām ielām, braucam ar vienu un tā pašu maršruta tramvaju, pusdienojam vienā ēdnīcā, stadionā aurojam par vienu un to pašu futbola komandu.

Un tomēr nesatiekamies.

Tici nu vēl tautas gudrībai, palaujies vēl uz sakām-vārdiem un parunām!

Lai gan, vispār runājot, dievs ar viņu un ar to tautas gudrību. Nesatiekamies — un nevajag. Galu galā es viņam, nevis viņš man ir cēnī parādā!

DADŽAPRĀT

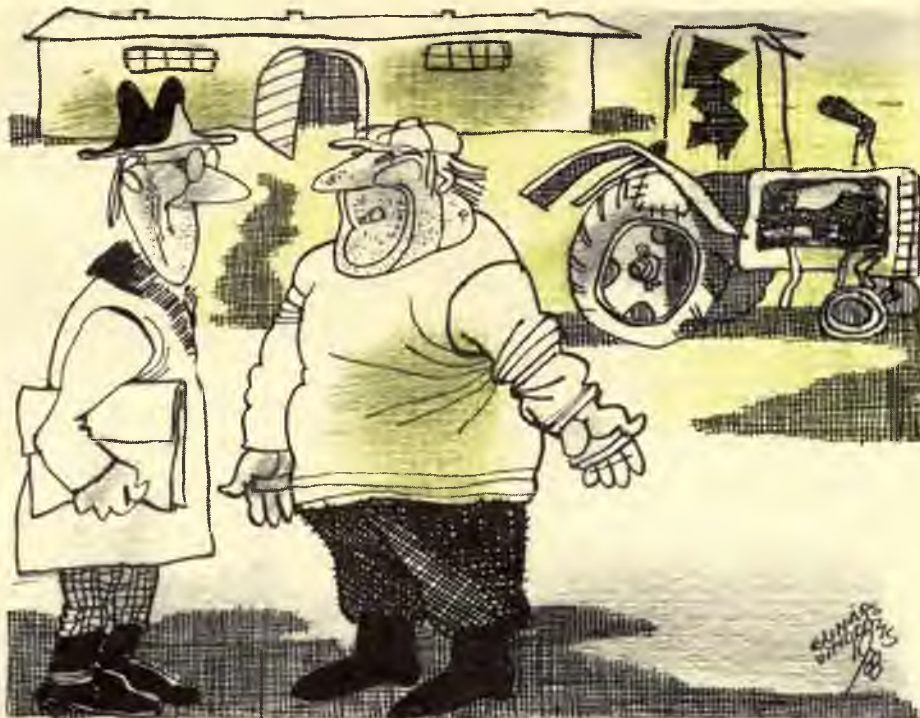
NO TAUTAS KONTROLES MATERIĀLIEM

... Valmieras pilsētas attīrīšanas iekārtu celtniecībā vieni izpildīja tikai daļu no uzdevuma un otri nesteidzās padarīt vairāk. Cēsu vispārējās celtniecības trešs 1988. gada septīņu mēnešu laikā savu plānu izpildīja par 43,8 procentiem, bet Valmieras rajona izpildkomiteja vēl nebija atrisinājusi jautājumu par tehnoloģiskās iekārtas apgādāšanu. Galu galā darbs nav zaķis, mežā neaizbēgs — ja iekārtu būvi nenobeigs šogad, vēl taču paliek iespēja pastiept gumiju arī nākamgad.

... ar sava darba kvalitāti līgumu partnerus iepriecina Daugavpils autoremonta rūpnīca. To ļoti labi zina Celtniecības ministrijas uzņēmumi, kas no minētās rūpnīcas saņem izremontētos autobusus. Autobusi ir tādā kārtībā, ka pie tiem pēc saņemšanas atliek vēl piestrādāt caurmērā desmit dienas un mašīnas var itin droši laist uz līnijas.

... trīs lietas ne vienmēr par labām uzskata Rīgas rajona izpildkomiteja. Varbūt tāpēc rajonā dzīvokļu rindas uzskaitē nelikumīgi uzņem personas, kas rajonā nav nodzīvojušas un nostrādājušas likumā noteiktos trīs gadus.

A. KNIEDE

— LŪŽŅU NODOŠANAS PLĀNU ESAM IZPILDĪJUŠI. VARBŪT ŠITO PIEŠKIRSIM KĀDAM JAUNSAIMNIEKAM!

G. VĪNDEDZIS

ŠIS UN TAS PAR ŠO UN TO

Misters Olivers, atnācis mājās, priekšnamā ierauga savu sievasmāti ar slotu rokās. Viņš tūdaļ pieklājīgi pajautā:

— Slaucīsiet priekšnamu vai lidosit prom?

Misters Brauns diktē notāram testamentu:

— ... Un, visbeidzot, es gribu, lai apbedīšanas laikā pie mana kapa spēlētu vijolnieks.

— Labi, — notārs pieraksta. — Un ko jūs vēlētos dzirdēt?

— Tēvocis Makgregors ir atstājis jums mantojumā zemes īpašumu, trīs namus Londonā, simts tūkstoš mārciņas un buldogu, — notārs pavēsta sīkam bankas ierēdnim.

— Bet, atvainojiet, vai tam lopiņam ir daudz radnieku? — laimīgais mantinieks pārtērties.

Vilcienā pasažieris jautā vagona pavadonim:

— Cik tālu vēl līdz Overlokai?

— Divas stundas.

— Tad laika diezgan, varu mierīgi kādu brītiņu nosnausties.

Pamodies pasažieris atkal jautā vagona pavadonim:

— Vai tālu vēl līdz Overlokai?

— Divas stundas.

— Kā tā? To pašu jūs man teicāt jau pirmīt!

— Jā. Bet šoreiz jāērķina atpakaļvirzienā.

— CIK SENSITĪVI, CIK AMBIVALENTI UN TRANSCENDENTĀLI!

— PĒC VALODAS SPRIEZOT ... VAI TIKAI NAV MĀKSLAS ZINĀTNIKS!

E. RUSMANIS

LIELI ZAUDĒJUMI NAV PAREDZAMI

Kaut gan pērnā gada nogali padomju saimniecība «Aloja» sagaidīja ar maz iepriecinošiem darba rezultātiem, garastāvoklis kolektīvā tomēr pieturējās diezgan optimistisks. Par iemeslu tam bija priekšā stāvošā jaunā kārtība — savs saimnieciskais aprēķins.

Sevišķi priecājās vadošie speciālisti.

— No augšas mūs neviens vairs nekomandēs! — padomju saimniecības direktors V. Zelčs ar gandarījumu iesaucās.

— Nu varēsim izstrādāt tādu ražošanas plānu, kas dos lielus ienākumus, — galvenā ekonomiste V. Lūkina solīja.

— Šitāda brīvība atrasts arī mūsu bulļišu iekšējās rezerves! — galvenā zootehniķe M. Ležauska bija pārliecināta. — Gaļas plāns pildīsies griezdamies.

— Nebūs vairs jāraksta neskaitāmas atskaites centram, — galvenā grāmatvede I. Zandersone nopriecājās. — Varēsim pievērsties iekšējām vajadzībām.

Kad ar lielu apņemšanos bija sastādīts 1988. gada peļņas plāns, kas solīja gada beigās saimniecības kasē iepludināt 850 tūkstošus rubļu, un tika aprēķināts, ka to īstenot itin viegli — vajag tikai kopīgo rentabilitāti paaugstināt par 15%, jāsaražo 1120 t gaļas, 3500 t piena, 1100 t kartupeļu un vēl šīs tas, — vadošie speciālisti nolēma mazliet, tā sacīt, atvilkt elpu.

Citu saimniecību speciālisti šajā laikā lauzīja galvas, kā pārkārtot līdzšinējo ražošanas tehnoloģiju, gudroja, ar kādiem līdzekļiem paaugstināt augkopības un lopkopības produktivitāti, rēķināja, kā pilnveidot darba apmaksas formas, un sprieda, kā uzlabot organizācijas sistēmu... Vārdu sakot, nodarbojās ar visai garlaicīgām padarīšanām.

Ko šajā laikā darīja alojieši, grūti pateikt. Saimniecības grāmatvedībā precīzu ziņu nav. Ir vienīgi pamats pieņemt, ka viņi droši vien dusēja uz lauriem, jo galvenais darbs taču bija padarīts. Saimniecība pārgāja uz saimniecisko aprēķinu.

Bet tavu brīnumu! Kad bija apritējuši 1988. gada deviņi mēneši, saimniecības bilancē atkal iezīmējās mīnusa zīmes. Plānoto 1120 t gaļas vietā bija saražotas tikai 566 t. Kartupeļu plāns palika pusizpildīts. Rentabilitāte neauga, kā bija ielānāts...

Pat vienmēr dzīvespriecīgā galvenā ekonomiste V. Lūkina nesaprašanā rausta plecus.

— Mūs visu laiku vajā dažādas neparedzētas nelaimes, — viņa saka. — Uzcēlām lopbarības cehu, samaksājām septiņdesmit tūkstošus rubļu, domājām — tūlīt naidiņā nāks atpakaļ. Nekā! Kaimiņos esošā spirta rūpnīca pēkšņi nonāca uz diētas, un mēs palikām bez brāgas un melases. Lielu cerību likām uz kombinēto lopbarību. Pirms gadiem desmit saņēmām četrus tūkstošus tonnu, šogad — tikai četrus simtus tonnu. Liels traucētājs ražošanā ir arī strādnieku trūkums. Saimniecībā ir tikai astoņi cilvēki uz simts hektāriem lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Neviens nenāk uz darba vietu, kurā nav izredžu saņemt dzīvokli. Tāpat stipri izsmēlusi mūsu līdzekļus arī Alojas ciemata attīrīšanas sistēma. Bija paredzēts, ka tā tiks uzcelta par centralizētiem līdzekļiem. Bet nu simti tūkstoši rubļu jāmaksā mums...

Arī «Alojas» direktors V. Zelčs ir, ja tā var teikt, pārsteigts, ka jaunais saimnieciskais aprēķins nedod gaidīto rezultātu. Tomēr viņš zina, kas jādara, lai peļņa būtu.

— Jāiegūst vairāk lopbarības! Jāmeliorē pļavas! Jāizremontē siltumnīcas! Jāpaplašina konservu cehs!

Pat dārza mājiņu ražošanu direktors ir paredzējis. Ar katru mājiņu var nopelnīt 1000 rubļu. Simt uzbūvētas mājiņas — simt tūkstoši rubļu!

Prieks klausīties tādos vārdos... Zēl tikai, ka tiem neseko tikpat patīkami darbi.

Bet tas nu tā. Kaut gan šā gada nogali padomju saimniecība «Aloja» sagaida ar maz iepriecinošiem rezultātiem, garastāvoklis kolektīvā tomēr ir diezgan optimistisks. Droši vien tiek lēsts tā: 1988. gadā, sākot darbu jaunos saimnieciskos apstākļos, saimniecība plānoja par saražoto lauksaimniecības produkciju saņemt no valsts piemaksu veidā 963 tūkstošus rubļu. Tātad nekādi lielie zaudējumi nav paredzami. Un vai tad 1989. gadā valsts ļaus alojiešiem aiziet dibenā! Ja pieņemts kādu miljonu, alojieši droši varēs runāt pat par peļņu. Un tad jau iznāk, ka tā jaunā saimniekošanas sistēma nav nemaz tik slikta.

J. JUZEFS

H. HIBUSS

STARP CITU

Arī laulības ostā dažs tikai pierakstīts — lai varētu doties plašākos ūdeņos.

Īpaši nosodāma mīņāšanās uz vietas lauksaimniecībā — tiek sabīlēta zeme.

Nav liela nelaime, ja jūs tikai nosauc par aunu, daudz jaunāk, ja sāk cīrpt.

ARMĪNS LEJĪNS

Ja kurpnieks ir bez zābakiem, tātad viņš zina to kvalitāti.

Mīlestību nevar uzskatīt par nelaimes gadījumu kaut vai tāpēc, ka pret to nevar apdrošināties.

Vienam otram pat darbs ar ledusskapjiem ir silta vietiņa.

Dažreiz visdailrunīgāk var izteikties klusējot.

C. MELAMEDS

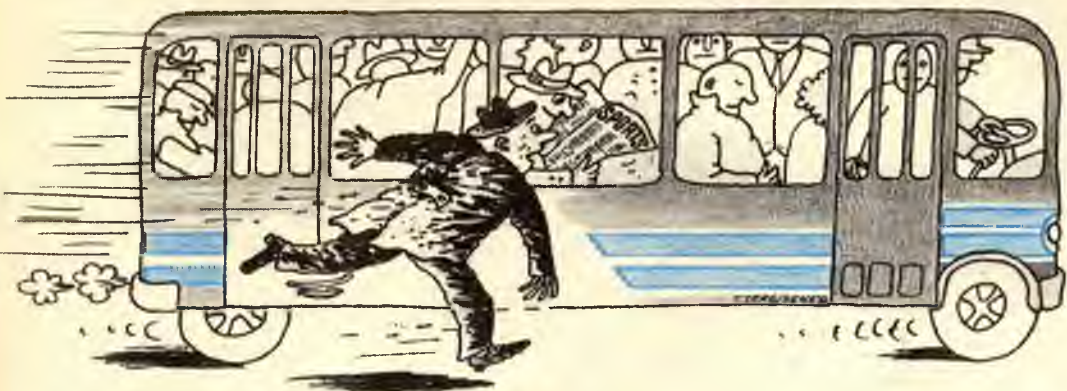
Visbiežāk jātnieki bez galvām gadās uz Pegaszēm.

Nepietiek noticēt saviem solījumiem, vēl vajag atrast, kas tos izpildīs.

Nav cilvēka, kas nezinātu, kas ir informācijas plūsma: pa vienu ausi iekšā — pa otru ārā.

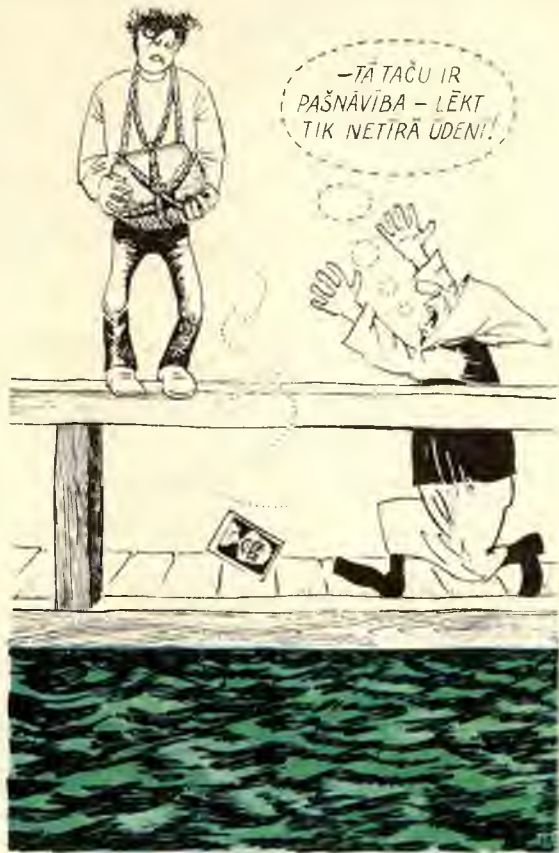
I. MELGAILIS

T. SERGIJENKO

D. BREIKSS

E. RUSMANIS

A. HALTURINS

INTERVIJA

— Mūsu redakcija saņem daudz vēstuļu par kniepadatām. Lasītāji jautā, kāpēc tās nekur nevar nopirkt. Cik kniepadatu jūs ražojat!

— Atbildu uz lasītāju jautājumu. Mūsu uzņēmums kniepadatu izgatavošanai katru dienu saņem astoņdesmit tūkstošus tonnu dzelzrūdas un divdesmit tūkstošus tonnu ogļu.

— Pateicos. Un cik kniepadatu no šī rūdas daudzuma var izgatavot!

— Vispirms aprēķināsim, cik rūdas gadā tiek izlietots kniepadatu izgatavošanai. Astoņdesmit tūkstoši tonnu reiz trīsdesmit sešdesmit pieci ir ... ir ... Pareizi, divdesmit deviņi miljoni divsimt tūkstoši tonnu!

— Un cik ...

— No šī rūdas daudzuma var izgatavot tik daudz kniepadatu, ka ar tām varētu pārklāt visas Fidži salas. Kniepadatu slānis būtu vienu metru un četrdesmit centimetru biezis. Lai tās uz Fidži salām mēs spētu aizvest, vajadzētu uzbūvēt dzelzceļu. Ja katru dienu salās pienāktu trīsdesmit ešeloni, visu kniepadatu aizvešanai vajadzētu gadu, septiņus mēnešus un astoņpadsmit dienas. Garajā gadā, protams, vienu dienu mazāk.

— Skaidrs. Bet tagad mēģināsim atbildēt uz lasītāju jautājumu. Tātad — kāpēc veikalos nav kniepadatu!

— Neesmu pilnvarots šajā jautājumā izteikties.

— Un kāpēc!

— Tāpēc, ka kniepadatām var būt stratēģiska nozīme. Informācija, kas parādījusies speciālajos ārzemju izdevumos, liek secināt, ka kniepadatas ideāli piemērotas ... nu, jūs jau saprotat, kam.

— Ja tā padomā ...

— Nu, lūk! Bet rakstīt par dažādiem trūkumiem var un vajag. Es, piemēram, vakar nopirku desmit naglas un — vai varat iedomāties! — divas bija līkas! Sakiet, kas notiktu, ja mēs sāktu vest uz Fidži salām līkas naglas! Tas taču būtu starptautisks skandāls, vai ne!

— Patiešām. Pateicos par interviju.

— Lūdzu! Bija ļoti patīkami ar jums sarunāties.

KIRILS BOBROVS

RAKSTUROJUMS

Tobrīd Aloizs ar brigādes vīriem sīta domino, kad pēkšņi no translācijas skaļruņa atskanēja viņa vārds. Tas bija parastais pusdienas pārtraukuma raidījums, kurā tika atzīmēti rūpnīcas labākie ļaudis. Pаметis skatienu uz vīriem, Aloizs redzēja — tie smīn.

Nu, protams, pēc tādas pārtraides pat kākiem jāsmējas. Nu labi, pieņemsim, ar darba stāžu korespondentam gadījusies vienkārša aritmētiska kļūda,

pielicis dažus gadus klāt, tas nav nekas traks. Bet normas izpilde par 230 procentiem! Vistīrākā muldēšana! Četri racionalizācijas priekšlikumi! Pa kuru laiku?

Interesanti, kas šīs blēņas sacerējis ... Aloizs aizskrēja uz radiomezgli, bet tur viņam paskaidroja, ka ziņas saņemtas kadru daļā. Aloizs devās uz kadru daļu. Izrādījās, šeit varēja pateikt tikai to, ka datus iesniedzis ceha priekšnieks.

Ceha priekšniekam ilgi nācās domāt, līdz beidzot atcerējās: jā, kaut kādu papiru viņš esot parakstījis gan. Kas papiru iedevis? Vecākais meistars! Kā tad!

— Neuztraucies, Aloiz, — priekšnieks mierināja. — Tāpēc jau radio ierīkots, lai stāstītu par vienkāršajiem darbarūkiem.

Tomēr Aloizs tā atstāt to nevarēja. Viņš sameklēja vecāko meistar un uzzināja, ka ziņas pārraidei devis brigadieris. Tas jau bija solis tuvāk mērķim. Brigadieris sēdēja savā stikla būrī un kaut ko zīmēja uz rūtiņu papīra lapas.

— Es palūgšu! — sašutumā vicinādams rokas, Aloizs paziņoja. — Es palūgšu uzrādīt to personu, kas uzrakstījusi ziņas, kuras mani padarījušas par izsmieklu visā rūpnīcā!

Brigadieris sarauca pieri un pavērsās uz Aloizu.

— Ziņas? — viņš pārjautāja. — Kādas ziņas?

— Tās, kuras nolasīja pa translāciju!

— Ak tās ... — brigadieris pasmaidīja. — Tu pats.

— Es!? — Aloizs iesaucās.

— Kā tad. Aizmirsi vai, kā pagājušajā nedēļā palūdzu tevi uzrakstīt par sevi raksturojumu?

— Nu, bija tāda lieta, — Aloizs norūca. — Uzrakstīju, vai man grūti? Kāpēc neteici, ka tas vajadzīgs priekš radio? Ak tu ...

Un, atmetis ar roku, Aloizs devās atpakaļ uz savu darba vietu.

DAGNĪBA ZIGMONTE

Sirds pavasaris

Milā Mildred!

Ak, cik nepieklājīgi garš laika spridis pagājis, kopš neesmu Tev rakstījis! Un Tu mani tik aizkustinoši kārtīgi apsveic visās manās ievērojamās dienās, cik jau man viņu ir... Un vienmēr es esmu Tev pateicīga un priecīga, ka dievs man devis tādu uzticamu draudzeni. Esmu taisījusies rakstīt Tev neskaitāmas reizes, bet vienmēr kaut kas pēdējā brīdī traucējis, Tu jau saproti, «...kavēja karstums un lietus, un šis un tas...», kā saka mūsu ievērojamais klasiķis Rūdolfs Blaumanis.

Bet tagad atļauj, dārgā Mildred, ķerties vēršim pie ragiem. Es vairs nevaru, man ir jādomā par savu neizdevušos dzīvi, un šīs domas ir tik rūgtas! Ir burvīgs laiciņš, dvēsele tiecas priecāties un, ikdienības nastu noņemusi, pacelties kaut kur augstu debess zilgmē. Ak, bet ikdienu, tā rupjiem strikiem velk atpakaļ. Vai tas nav šausmīgi? Šinīs pasakainajās dienās, vai zini, man gribētos uzvilkt vieglas linu drānas, tādas baltas, baltas, un doties kaut kur pa sazaļojušām plavām, iet un priecāties par dabas daili, un meklēt tās at-

skapas savā sirdī. Jā... Vai vari iedomāties, es šo vēlēšanos izteicu savam Kazimīram, un to Tu nepavisam nevari iedomāties, ko viņš man atbildēja! Viņš pablenza mani, it kā stipri šaubītos par manām gara spējām, un tad jautāja, vai tiešām es esot kāda zālesēdēja? Pēc tam vēl garīgi nosmējās un omulīgi atzvelās klubkrēslā.

Man bija tā, it kā dievišķi zilā debess pēkšņi samāktos un draudētu sagāzties pār manu galvu. Nē! Kāpēc pār manējo? Lai taču sagāzas pār Kazimīru, viņš to ir simtkārt nopelnījis! Un, lai tikai atrastos tālāk no viņa, es steidzīgi devos laukā no dzīvokļa, ārā, kur mani apsveica putnu čivināšana. Man viņi visi ir mīļi, tik mīļi! Es stāvēju un klausījos, un sirdi man krājis arvien lielāks aizvainojums, protams, ne jau uz putniem, to Tu tāpat būsi sapratusi. Nē, uz cilvēkiem, tikai uz cilvēkiem, pareizāk, uz vienu vienīgu cilvēku. Ai, Mildred, Tev bija taisnība, simtprocentīga taisnība, kad Tu mani brīdināji, ka mēs nevarēsim saderēt kopā. Es vēl tagad skaidri atceros Tavus vārdus. Tu runāji par manu smalkstīgotu raksturu... un, lai gan tajā brīdī Tu varbūt izteicies pārāk glaimojoši un tik daudz uzslavas es neesmu pelnījusi, patiesības labad tomēr jāsaka: es arī nebiju pelnījusi tādu cilvēku sev blakus! Protams, es esmu realiste, tāpēc netiku gaidījusi prinči gulbja viltkos ratos atbraucam pie manis ar visnopietnākajiem nolūkiem, protams. Lai gan, saki man, Mildred mīļā, vai man kaut kas tamlīdzīgs nebūtu pienācies? Bet ko lai dara, sapņi paliek sapņi, toties īstenība ir tik griezīga... kā saka.

Mildred mīļā, vai Tu neatceries, ka man skolā bija vislabākie sacerējumi? Nu skaidrs, ka atceries! Mūsu riebīgā latviešu valodas skolotāja, kurai laikam pat sapņos rādījās vienīgi pieturzīmes, pat viņa teica, ka es rakstot vislabākos sacerējumus! Ak, ja tikai es

būtu vairāk piespiedusies, no manis noteikti būtu iznākusi dzejniece! Šausmīgi, ka tieši manā dzīves ceļā trāpījusies tik daudzi absolūti nesaprotosi cilvēki! Aizsūtīju savas vārsmas, un patiesi ne slīkts, uz redakciju... Citreiz man atbildēja, citreiz ne, bet drukāt gan nedrukāja. Kāpēc? Lai viņi pasaka, kāpēc, vienu vienīgu objektīvu paskaidrojumu! Nē, neskaidro un nedrukā! Manas vārsmas nederot! Citu der, manas ne. Jociģi!!!

Man noteikti vajadzēja būt neatlaidīgākai. Taču jaunība ir neizsakāmi jūtīga pret katru nepamatotu sarūgstinājumu. Mana sirds sāpēja... Un tad kā par nelaimi manā ceļā pagadījās Kazimīrs... Ai, mīļā draudzene, kāpēc es neuzklausīju Tavus gudros brīdinājumus? Tu teici, ka kopdzīve ar garīgi aprobežotu cilvēku nokaujot radošu garu. Es domāju, ak ko, nieki, manējo jau nenokaus vis!

Bet tagad reizēm man liekas, ka es sēdu pati pie sava kapa, tajās vientulības stundās... Radošā gara kapa, Tu jau būsi sapratusi.

Cik Kazimīrs ir neiejutīgs! Ja es viņu ar varītēm velku uz teātri, viņš apsolās nākt tikai tad, ja es citreiz iešu kopā ar viņu uz hokeju. Protams, vienai uz teātri iet viņš man neliedz, lai tikai būtu pamēģinājis! Bet visi taču zina, ka es esmu precēta sieva, un ko viņi tadā gadījumā varētu nodomāt? Ka manam vīram gadījusies cita? Un var, var gadīties, ja viņš turpinās uz to hokeju skriet viens pats. Tāpēc man jāskrien līdzi, un, kad tur tie tūkstoši kliedz un auro (nesaprotu, kā-

pēc tur ir tiesnesis, ja viņš aurotājus nesauc pie kārtības! Un tā ērgelmūzika, kas tur tagad ierīkota, šausmas, vai tā ir ērgelmūzika, ja nevienu melodiju neizspēlē līdz galam, tā pa druska, pa druska vien no visa!], ja, un, kad viņi auro, es mājās vienmēr pāreju ar šausmīgām galvas sāpēm, bet Kazimīrs eļš vien aiz apmierinājuma un tikai stāsta, kā nevis tam, bet tam un tam hokejistam vajadzējis sist pa vārtiem, tad noteikti būtu trāpīts.

Un tā viscaur... Es pat ēst nespēju pagatavot viņam pa prātam, lai gan mana mammitē, kā zini, bija pavāriene uz to labāko un visas savas smalkās receptes izstāstīja man, savai vienīgajai meitai. Ak, kur tikai bija manas acis, kad es toreiz...!

Lai gan es esmu sieviete, kas pienākumu allaž stādījusi augstāk par savām personīgajām interesēm, reizēm man tomēr liekas, ka manis nestie upuri nav tikuši un nemaz nevar tikt novērtēti. Jā, un tad uzņāk vēlēšanās tā kā šodien pacelties augstu pāri zemes materiālajai šaurībai, tur, teiksmainās tālēs, kur cilvēks saprot cilvēku uz pusvārda un ir viņam draugs un brālis. Varbūt es neesmu piedzimis pareizajā vietā un laikā. Man vajadzēja nākt pasaulē, kad sievietes valkāja kleitas ar šlepēm un, tikko manāmi pieliekušas galvas, atņēma cilindrotu un frakotu kungu pazemīgos sveicienus...

Ak, nost ar šādiem sapņiem, tie manu nabaga sirdi dara vēl slimāku! Un tie nekad ne-

var piepildīties. Es nevaru atdzimt aizgājušā laikmetā, un es nevaru piedzimt kādā pasakainā Dienvidjūru salā, kur kokos dzied tie brīnišķīgie putniņi, kolibri vai kā viņus sauc, nē, tas nav iespējams, man jāklausa, kā ķērc vārnas!

Jā, starp citu, par tām frakām un cilindriem: es nemaz nevaru iedomāties savu Kazimīru tadā apģērbā. Man liekas, ka viņš izskatītos smiekliģis.

Bet es gan zinu vienu vīrieti, kam cilindrs brīnišķīgi piestāvētu. Zēl, ka Tu viņu nepazīsti, es jau arī, taisnību sakot, pazistu viņu tikai tā pa gabaliņu, bet ja Tu zinātu, kā man iedrebas sirds, viņu ieraugot!

Un tad es eju mājās pie sava Kazimīra, kurš nēlāsa nevienu dzejoli, kurš šļūc pa māju čībās ar nomītiem papežiem un kuram es esmu pielaulāta sieva! Ai, Mildred, vai tiešām viss jau pagalam, viss aiz muguras? Es gan laikam nedrīkstu ne tā teikt, ne domāt, bet... es tomēr iedomājos, kā būtu, ja šis vīrietis — ai, Mildred! — stātos mana Kazimīra vietā! Viņam ir tāds satraucošs ska-

tiens, kad viņš paraugās mani, es notvīkstu, man vismaz liekas, ka tā notiek, un tad es aizgriežu galvu sānis, un, kad es atkal atskatos, viņš jau ir pazudis vienaldzīgu gājēju straumē.

Reiz trolejbusā viņš mani uzrunāja. Viņš jautāja, vai drīz būšot Zagatu iela. Un viņš pats zināja, noteikti, viņš tikai vēlējas dzirdēt manu balsi! Ja Tu zinātu, cik burvīgi tembrēta balss viņam pašam! Es gandrīz nejauģāju atbildēt, es papriekš uzsmaidīju viņam, un, es bīstos, visas manas jūtas bija ielījušas manās acīs, viņš paskatījās pārsteigts un — esmu pārliecināta — aizgrābts.

Saki, Mildred, vai sievietei tiešām drīkst būt tikai viena vasara?

Par Kazimīru īstenībā sirdsapziņas pārmetumu nav. Kā viņš izticis, tā lai iztiekt tālāk. Manas sirds bagātība viņam nekad nav bijusi vajadzīga. Lai skrien uz hokejiem un manis dēļ kaut uz boksu! Lai dara visu, ko grib, lai galīgi pārmežojos!

Es jau gandrīz esmu izšķīrusies. Izšķīrusies sākt dzīvi no gala, iet pretī savam jaunajam pavasarim. Un pagaidām mani mulsina tikai viena vienīga doma, varbūt tas ir tirais nieks, tomēr...

Bērni iztik. Protams, viņiem tas būs liels trieciens, kad pietrūks mana padoma, kuru es nekad neesmu liegusi. Bet man zēl manu mīlo mazbērniņu. Tieši tagad tie nāk tadā interesantā vecumā. Un es ar viņiem biju tā sarakusī. Šis milīgais pulciņš man bija vienīgais gandarījums par manu ilgo rūgtuma pilno dzīvi nejutīgām vīram pie sāniem, kaut arī pašu būvētā un ar mīlestību iekārtotā mājā.

Ak! Kad nāk lielā mila, viss beigu beigās ir vienāga. Vai Tu to saproti, Mildred?

Gaidu tavu vēstuli.

Tava pretrunu plosītā Ilona

S. ASMARINS

— VAJADZĒTU IZLASĪT, KAM ZĪMOGU
SPIEZU VIRSŌ, BET LAIKA NAV!
V. JAROSEVSKIS

I. KUBEKOVS

G. MIRGASINS

V. JAROSEVSKIS

I. KUBEKOVS

SIRSNĪGS PALDIES!

Aizviņu svētdienu nolēmu savu atvasi aizvest uz Mežaparku. Uz Tautas saimniecības sasniegumu izstādi. Lai puika redz, cik varens ir mūsu republikas rūpnieciskais potenciāls, lai pavērtē, cik skaistas mantas protam saražot. Ja gribam. Veikalos to tik uzskatāmi neredzēsi.

Līdzko iegājām izstādes telpās, puika, protama lieta, tūlī pieskrēja pie «Laimas» un «17. jūnija» stenda.

— Vai šīs konfektes tepat var nopirkt? — rādīdams uz «Putna pienu», «Cidonijas» un «Reginas» kārbām, viņš apjautājās.

— Nevar, — es stingri atteicu. Bet viņš skaļi iesaucās:

— Re, šite halva iesaiņota smukās paciņās!

Apsaucu zēnu, lai neklaigā tik skaļi — pārējie apmeklētāji izdzirdēs un arī steigšies lūkot, kāda izskatās paciņas iesaiņota halva, un noskaidrot, kas īsti ir «Regina» un «Putna piens». Paskaidroju dēlam, ka izstādēs neko nepārdod, ka te drīkst tikai skatīties un priecāties. Un vēl es teicu, ka šokolādes konfektes nevaram daudz saražot tāpēc, ka mums trūkst kakao pupiņu, kas par dārgu naudu jāieveid no siltajām zemēm.

— Vai cidonijas arī par dārgu naudu ievadam no siltajām zemēm? — puika pajautāja.

— Nē, — es moži atbildēju, — to mums pašiem diezgan.

— Tad kāpēc veikalos trūkst cidoniju konfekšu? — puika neatlaidās.

— Varbūt fabrikā nav cukura talonu?

— Varbūt patiesām nav? — es sāku šaubīties un rāvu dēlu prom, tālāk no stenda, kur viņš uzdod tik daudz jautājumu.

Ja tas būtu ko līdzējis!

— Šeit izlikti kooperatīvu ražojumi! — pie nākošā stenda viņš iesaucās.

— Vai tas varētu būt? — es šaubījos. — Kooperatīvu izstrādājumi šajā izstādē netiek parādīti.

Sākām pētiņ tuvāk — nē, tā taču agrorūpnieciskās komitejas gaļas un konservu kombinātu produkcija. «Tūristu brokastis», «Liellopu gaļa baltā mērcē», «Kapātais bekons»... Kas to būtu domājis, ka gaļas un konservu kombināti kaut ko ražo arī valsts plāna uzdevumu izpildei, ne tikai realizē savus konservus veikalos par kooperatīvu cenām!

Stāvu augstāk dabūjām pabrīnīties vēl vairāk. Pie stenda, kur savus izstrādājumus bija izstādījusi «Rīgas manufaktūra», puika man jautāja:

— Tēt, vai tu jau zināji, ka Rīgā ražo frotē dvieļus?

Taisnību sakot, nezināju gan. Bet tagad skatos un neticu savām acīm: gliži un, galvenais, lēti dvieļi. Par 2,20 un 3,00 rubļiem gabalā.

— Zinu, zinu, kāpēc tos neredz veikalos! — puika iegavilējās. — Te rakstīts, ka šo lētāko dvieļu ražošanas plāns ir piecpadsmit tūkstoši gabalu gadā, bet šo, dārgāko, desmit tūkstoši.

— Nu, un kas par to? — es jautāju.

— Republikā divarpus miljoni iedzīvotāju. Ja katrs gribēs sev nopirkt vienu dvieļi...

Tālu, pagāns, aizdomājies! Katram savu dvieļi! Ja ražo divdesmit piecus tūkstošus gadā, tad Rīgas iedzīvotāju vajadzību apmierināšanai vien vajadzēs četrdesmit gadus, bet visai republikai... Nu jā.

— Nav ko mielot acis ar dvieļiem! — es stingri pavēlēju. — Ejam!

Izstādē viss bija ārkārtīgi interesants un pamācošs. Mēs šeit uzzinājām, ka, piemēram, «Pirmais Maijs» izlaiž ap simts jaunu apavu modeļu gadā. Varbūt tieši tāpēc, ka kombinātā tik daudz cīnās par jauno modeļu apgūšanu, parasto apavu kvalitātes celšanai vienkārši neiznāk laika. Redzējām, ka visskaistākajiem un lētākajiem apaviem pielikta klāt zīmīte «Perspektīvā». Uzzinājām arī, ka mūsu republikas sadzīves pakalpojumu kombinātu sniegums uz vienu iedzīvotāju ir visaugstākais Savienībā. Tiesa, ne jau sadzīves pakalpojumu jomā, bet sfērā, ko vajadzētu aizpildīt vieglajai rūpniecībai, — adījumu, apģērbu, apavu ražošanā.

Visu smalki un pamatīgi aplūkojuši, devāmies jau ārā, kad pēkšņi mans zeperis pie durvīm uz plauktiņa ieraudzīja atsauksmju grāmatu.

— Tēt, kas tur rakstīts? — viņš gribēja zināt.

Arī mani tas ieinteresēja, tāpēc abi sākām grāmatu šķirstīt.

«Sirsnīgs paldies izstādes organizētājiem.»

«Paldies par eksponātu interesanto atlasī.»

Bet kas tad tas?

«Šeit pārskatāmi parādīts, kā mums nav.»

«Ļoti žēl, ka eksponāti redzami tikai izstādē, nevis veikalu plauktos.» Un tā tālāk.

B. KRASTIŅŠ

— PAGAI DIET! KŪTS VISPIRMS JĀNODOD EKSPLOATĀCIJĀ UN TIKAI PĒC TAM TO DRĪKST NOJAUKT!

U. MEZAVILKS

— PRIEKŠNIEKS NODOD LIETAS!
— TIKAI TEPAT, VAI ARĪ MĀJĀS!

I. MELGAILIS

ŠIS
UN
TAS

— Tu dodies makšķerēt tieši šodien! Piektdienā, trīspadsmitajā datumā!

— Bez šaubām! Vai tu domā, ka uz zivīm nelaimes pazīmes neattiecas!

— Manuprāt, mūsdienu vīrieši ir zaudējuši bruņiniecisko garu.

— Tā vis nerunā! Jē. Es pazīstu kādu vīrieti, kurš pusgada laikā nav noskūpstījis savu sievu, bet nošāva draugu, kad tas to uzdrošinājās.

— Mīlais, kad apprecēsimies, dalīšos ar tevi visās rūpēs un raizēs.

— Bet, dārgumiņ, man nekādu raizi un rūpju nav.

— Es taču teicu: kad apprecēsimies...

Naftas karalis mierina dēlu, kurš izslēgts no skolas:

— Neraudi, dēliņ, nopirsim tev jaunu skolu!

Francūžu laulāts pāris atvaļinājumu pavada Anglijā. Kādu nakti viņiem iznāk gulēt vecā pilī, kurā mēdzot rādīties spoki. Nakts vidū sieva pamostas un čukst vīram:

— Gaitenī dzirdamas kaut kādas balsis, celies un izej paskatīties, kas runā.

— Kāpēc es! — vīrs samiegojies ruc. — Tu taču visu laiku ļoti lepojies ar savām angļu valodas zināšanām.

— Tev vajadzēja piedzimt par

vīrieti! — ģimenes strīda laikā pāns Karols nikni sauc.

— Tev arī! — sieva atbild.

— Pilsētā pašreiz tik daudz automobiļu, ka grūti atrast vietu, kur savu mašīnu novietot. Šī iemesla dēļ man katru rītu jāizbrauc no mājas divas stundas agrāk.

— Un ko tu dari šajās liekajās divās stundās!

— Paspēju aizbraukt ar autobusu uz mājām un paēst brokastis.

Kovalskis nolēmis pavizināties ar helikopteru. Līdzko lidaparāts pacēlies gaisā, viņš neapmierināts uzsauca pilotam:

— Paklau, puis, šeit velk šausmīgs caurvējš! Vai nevarētu ventilatoru tur augšā izslēgt!

MEDITĀCIJA PAR TALKU

Atnāca rudens izgreznāt Latviju gluži kā Zālīmāras dzejolī, kuru dziedāja un spēlēja Stabulnieku Uldis.

Mums laukos arīdzan pienāca ražens rudens. Klāt romantiskais sēņu laiks, lietuss laiks, ražas laiks — kartupeļu lasīšana.

Kolhoza priekšsēdētājs šoruden tāds ellīgs. Es teicu:

— Kad norakšu savējos, tad padomāšu arī par to, kā no zemes laukā dabūt kolhoza kartupeļus.

Solīt viegli, bet izpildīt grūtāk. Tos rāceņus no sava lauciņa es dabūju viegli nost jau septembrī, bet otram kaimiņam Lindonim bija jāiet palīgā cūku kaut. Un tad vajadzēja nodot bullīšus. Circeņa brālim, tam diskobļaurim, kāzas jāpalīdz sarīkot. Āboli arī jānolasa.

Oktobra vidū tomēr atradu brīvāku brītiņu un aizgāju kolhoza kartupeļus norakt. Milzīgā platībā tik un tik hektāri apstādīti. Dubļu jūra!

Jā, ar priekšsēdētāju mums nebija veicies. Viņš tik skraidīja nopakaļus un pikti jautāja, vai es to lauku viens domājis norakt ar dakšu! Teicu, ja citu rācēju nav, iešu mājās, man pagrabā rāceņi jāšķiro.

Priekšsēdētājs sāka šaudīties kā pele krātīnā. Te piepūtās kā bura, te saplaka kā bumbas kamera, no kuras izlaists gaiss. Viņš neklīdzēja uz mani, drīzāk jau izmisīgi lūdās. Brīdi stāvēja kā salijis. Iebāza roku kabatā un smagi kā svinu pasniedza man divus desmitniekus, lūgdams, lai tūlīt braucu uz pilsētu, pastāvu pie «Muciņas», pie «vervēšanas punkta», kur katru dienu sapulcējošies talcinieki. Naudu iedeva avansam, jo starp talciniekiem būšot arī paģiraini cilvēki, bet vīri rīt no rīta uz lauka jāatgādā. Transportu apsolīja — mikroautobusu. Ar to vadājot pirmrindniekus un lielus priekšniekus no galvaspilsētas.

Es piekritu un devos uz pilsētu.

Nākošajā rītā elegantā mikroautobusā «Latvija» atbrauca savervētie talcinieki. Mašīna apstājās kartupeļu lauka malā.

Vispirms izcēlām kannu ar alu, kurai līdzī izspruka trīspadsmit trīsoši un piesarkuši vīri. Viens izstīdījās cauri bikšu starām, viens atbraucis svētku drēbēs, pat kaklasaiti uzlicis, vairākumam līdzī maišeļi un kules, viens līdzīgs slikušam kakim, cits kā izplūkātā vista — gluži ziļs, cits cēls kā Šartras klostera mūks, kurš izgatavo eliksīru mājas apstākļos. Pirmie alus malki... Kādam trīcuļojošam pārlieku uztrauktam vīram burciņa izslīdēja no rokām un saplīsa. Vainīgo zākāja un sprieda biedrisko tiesu. Nabadziņš, ilgāk pārestību nespēdams paciest, pieplaka zemei un dzēra alu tieši no kukurūzēm, ar šo pašizlīdzīgo rīcību nomierinādams uzvirtojušās kaislības apkārtējos. Beidzot, kad talcinieki bija saposušies darbam, izrādījās, ka priekšsēdētājs pavisam piemirsis par talku — pats aizgājis savus kartupeļus nolasīt. Nācās atgādināt. Kamēr sazvanīja viņa sievu, kamēr tā ar personīgo auto aizbrauca līdz laucīnam, jau alus kanna tukša. Vīri draudīgi ierūcās par solīto avansu. Teicu, ka naudas man vairāk nav un norādījumu arī ne. Bet talcinieki pieprasīja avansēšanu izmaksāt nekavējotī no savas kabatas, ja mājā pašbrūvētā neesot, bet padarīto lai pierakstot sev — būšot kvitā.

Pusdienas laikā atbrauca priekšsēdētājs, atvainojās, atveda spaiņus kartupeļu lasīšanai (personīgajā automobilī!) un vēl vienu kannu alus, kā talcinieki pieprasīja. Priekšsēdētājs jutās ļoti izbrīnīts, ka kartupeļu krātītājs — īpaša mehāniska ierīce aiz traktora zemes un kartupeļu izsvaidīšanai — vēl neesot izdzinis nevienu vagu.

Bet vīri teica — gan jau pievakarē traktorists ieradīsoties.

Vīru optimisms palīdzēja mūsu priekšniekam saglabāt aukstasinību. Viņš labsirdīgi no visiem atvadījās un apgarotu seju aizbrauca.

Iesīluši no dzēriena un runām, talcinieki sāka jūsmot par dabu. Tāds gleznains nostūris bija aiz kartupeļu lauka — paplukušās eglītes un tālāk cūku ferma ar īpatnēju aromātu, kuru vējš vilka pāri.

— Nāk rudens izgreznāt Latviju! — viens basā ieaurojās un pārējie piebalsoja. — Oheī, mučele alus!

Pēcpusdienā, kā pieredzējušie talcinieki pareģoja, ličloču gaitā atbrauca traktorists ar krātītāju. Izdzina trīs vagas. Vīri tūlīt naski metās dubļainajā kartupeļu zampā, pielasīja savas līdzpaņemtās kules un maisīņus. Solījās nākošajā dienā mani atkal gaidīt noteiktajā satikšanās vietā un apjautājās, kāpēc vēl nav klāt mikroautobuss.

PAŠMĀJU FILOZOFISMI

Tas, ka jūtas brīvs kā putns, nedod tiesības ķēzīt citiem uz galvas.

Prasme veikli nozūst krūmos neliecina par lauciniecisku izcelsmi.

Lai izteiktu savu viedokli mutiski, dažkārt pietiek parādīt mēli.

Apmaldīties var arī pacelto roku mežā.

Gulēšana darba laikā nav atbalstāma pat tad, ja tā saistīta ar sapni par labāku rītdienu.

ARMĪNS LEJIŅŠ

A. LIEPIŅŠ

L. BULIKINA

— SUNS UZ SIENA KAUDZES!

D. BREIKSS

— LŌDZU, MAN KAULIŅUS, BET TĀDUS MĪKSTĀKUS!

K. LIEDE

KAS GAN VISS NENOTIEK PASAULĒ!

Kā raksta VFR avīze «Frankfurter Rundschau», Brazīlijā aug noziedzības līmenis. To izmanto ieroču tirgotāji un juvelieri. Viņi piedāvā

vā saviem klientiem ieročus, kas izrotāti ar dimantiem.

Beļģijā joprojām dzirdamas 1815. gadā notikušās Vaterlo kaujas atbalss. Šī kauja, kā zināms, kļuva par angļu karavadoņa Vellingtona triumfu un ķeizara Napoleona norieta cēloni. Beļģijas valodu asociācija pieprasīja, lai Beļģijas valdība izbeigtu izmaksāt pabalstu Vellingtona pēcnācējiem. Katru gadu valdība kādai Londonas bankai pārskaita 100 000 franču. Taču valodu asociācijas ierosinātais likumprojekts netika pieņemts. Kā paziņoja Beļģijas finansu ministrs, tiesas prāva ar Vellingtona pēcnācējiem varētu izmaksāt Beļģijas valsts kasei 70 miljonus franču. Kā raksta VFR avīze «Frankfurter Rundschau», angļu karavadoņi bez neviena šāviena otru reizi bija uzvarējis Vaterlo kaujā.

Nesen Dienvidāfrikas Republikā no parku soliem noņēma uzrakstus «Tikai baltajiem». Šo pasākumu izrakstēja kā platu soli republikas demokratizācijas virzienā. Taču valdības lēmums izraisīja neapmierātību rasistu aprindās. Pretorijas pilsētas padome ar 23 balsīm pret 17 nosprieda aizliegt afrikāņiem apmeklēt septiņus pilsētas parkus. Kā ziņo aģentūras «France Presse» korespondents, parkus turpmāk atļaus apmeklēt tikai nēģerietēm, kas pieskata balto kungu bērnus.

Rietumvācijā uz dzīvokļu durvīm arvien biežāk parādās plāksnītes ar uzrakstu: «Šajā mājā dzīvo bruņoti cilvēki». Kā ziņo žurnāls «Internationale Waffenspiegel», kas specializējies dažādu ieroču veidu un sistēmu reklamēšanā, biznesmeņu aprindās valda uzskats, ka brīdinošās plāksnītes spēj atbaidīt laupītājus.

Nesen Anglijas televīzijā demonstrēja divu banku svinīgu apvienošanās. Lai TV skatītāji gūtu priekšstatu par jaunās finansu iestādes kredīšanas spējām, uz ekrāna parādījās divus ratiņus, ku-

ros atradās 1000 stienīšu. Taču, kā precīzē avīze «Financial Times», TV skatītājiem zelta vietā parādījās 1000 šokolādes paciņu zelta folijā. Vest uz TV studiju īsta zelta stienīšus 91 miliona mārciņu sterliņu vērtībā būtu pārāk liels risks.

Kāda Augsburgas (VFR) firma, kas ražo industriālos robotus automobiļu rūpniecībai, ir sākusi karu pret saviem galvenajiem konkurentiem — japāņu korporācijām. Kā ziņo Hamburgas nedēļas izdevums «Stern», uzņēmuma apsardze ir saņēmusi no administrācijas pavēli neieļaut rūpnīcas teritorijā tos darbiniekus, kas brauc ar japāņu mašīnām. Direkcija paziņoja, ka atzliegums tiks atcelts tikai tad, kad firma saņems pasūtījumu no Uzlecošās saules zemes.

Ēģiptē laistas klajā trīs banknotes, bet visās trijās ir konstatētas kļūdas. Uz banknotes vienas mārciņas vērtībā redzams «lielais faraons Ramzess II», bet patiesībā tā ir viņa sieva. Banknoti 100 mārciņu vērtībā rotā faraona reformatora Tutanhomona attēls, taču tas nosaukts par Anhamonu, bet 10 mārciņu banknotes iepriecina ar skaistas sievietes portretu, taču tur vajadzēja būt faraonam Hefrenam.

Pēc hinduisma kanoniem sievietes gars pēc nāves nepārdzīst citā dzīvē būtnē, jo viņa atrodas septiņas pakāpes zemāk par vīrieti, trīs pakāpes zemāk par kamieli un vienu pakāpi zemāk par kaķi.

«Es esmu vienīgais mācītājs pasaulē, kam izdevies pietuvoties tam kungam par pieciem metriem,»

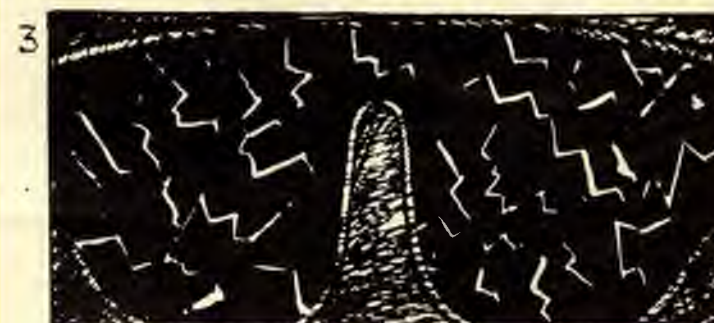
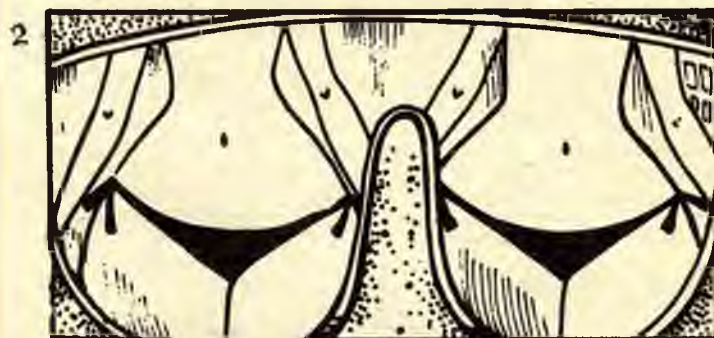
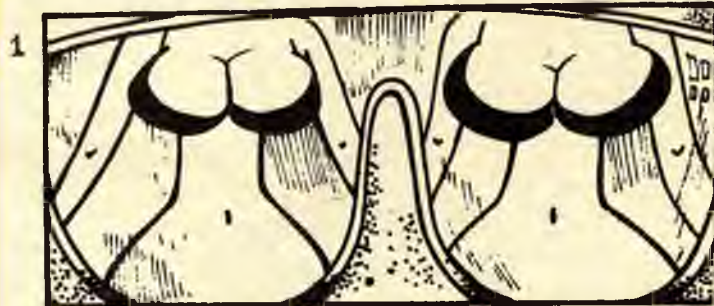

teica žurnālistiem metodistu mācītājs Roberts Ričards, kas piecdesmitajos gados bija olimpiskais čempions kārtslēkšanā.

Saskaņā ar Sauda Arābijas iekšlietu ministrijas rīkojumu šajā valstī atlaistas no darba visas sievietes nacionālajos un ārzemju uzņēmumos. Sievietēm turpmāk būs atļauts strādāt tikai sieviešu skolās, medicīnas iestādēs un labdarīgās sieviešu biedrībās.

Šajā numurā zīmēto karikatūru tēmas ir izdomājuši Gunārs Bērziņš, Dainis Breikšs, Jānis Briņķis, Ludmila Bulikina, Hugo Hībuss, Armīns Lejņš, Kira Liede, Agris Liepiņš, Imants Melgailis, Uģis Mežavilks, Edvards Rusmanis, Tamāra Sergijenko un Andrejs Vīte.

ĀRZEMJU HUMORS

«Palante», Havana

— Man ļoti žēl, bet kurmi par stihisku nelaيمي apdrošināšana nevar uzskatīt!

«Dikobraz», Prāga

SADURSKI.

«Karuzela», Lodza

— Dzīvokļiem augstāvos ir viena priekšrocība — lielisks skats uz mēnesi!

«Weekend», Londona

— Es neesmu slikts, esmu tikai slikti ieprogrammēts.

«Stārsel», Sofija

— Atceros katru izdoto zlotu, bet nekādi nevaru atcerēties, kur mēs iegūrdām miljonu valūtas...

«Szpilki», Varšava

«Eulenspiegel», Berlīne

DADZIS

№ 22 (770) 1988

Galvenais redaktors
Igoris PALKOVS

Redakcijas kolēģija:

Harijs GRUNDULIS
Alfrēds IVANOVSKIS
Osvalds MAČS
Staņislavs MATISĀNS
Ēriks OŠS

Edvards RUSMANIS —
galv. māksl. redaktors

Antons SONDORS —
atbildīgais sekretārs

Andrejs VITE —
galv. redaktora vietnieks

Māksl. redaktors —
Uģis MEŽAVILKS

Tehniskais redaktors —
Māris SURVELIS

LKP CK Izdevniecība,
226081, Rīgā, Balasta
dambī 3. Laikraksta «Cīņa»
izdevums.

Redakcijas telefoni:
galvenā redaktora
vietniekam — 463872,
atbildīgajam sekretā-
ram — 460331, vēstule no-
daļai — 469568.

Nodots salikšanai 20.10.88. Pa-
rakstīts iespiešanai 11.11.88. JT
00925. Formāts 70X100/8. Ofseta
papīrs Nr. 2. Ofseta tehnika. 2,58
uzsk. iespiest., 7,8 uzsk. krāsu
novilkumi, 3,41 izd. l. Metiens
125 000 eks. Pasūt. Nr. 1309. Maksā
30 kap. Redakcijas adrese: 226081,
Rīgā, Balasta dambī 3, ab. k. 19.
Iespiests Latvijas KP CK izdevnie-
cības tipogrāfijā, 226081, Rīgā, Ba-
lasta dambī 3.

Журнал сатиры и юмора «Да-
дзис» (Чертополох). Выходит с
1957 года 2 раза в месяц на ла-
тышском языке. Издательство
ЦК КП Латвии, 226081, г. Рига,
Баласта дамбис, 3. Адрес редак-
ции: 226081, Рига, Баласта дам-
бис, 3, аб. я. 19. Отпечатано в
типографии Издательства ЦК КП
Латвии, 226081, г. Рига, Баласта
дамбис, 3.

EDGARS OZOLIŅŠ

Iet otrais gads bez mūsu labā drauga Edgara Ozoliņa. Viņš nevarēja nevienam atteikt. Ja redakcijai vai kam citam vajadzēja, viņš zīmēja. Ja gribēja kādam pateikt paldies, zīmēja. Un, ja arī cilvēks vienkārši patika, zīmēja. Bieži vien tās bija grāmatzīmes ar smalki atmērītu humoriņu, kas nu dzīvo tālāk savu īpašnieku grāmatās.

E. RUSMANIS

